

Saara-Sofia Sirén kok

Kirjallinen kysymys keskeytyneiden kansainvälisten adoptiohakumatkojen edistämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Kansainvälinen adoptio perustuu lapsen edun turvaamiseen. YK:n lapsen oikeuksien julistus määrittelee, että lapsella on oikeus hänen ruumiillisen, henkisen, hengellisen, moraalisen ja sosiaalisen kehityksensä kannalta riittävään elintasoon.

Kansainvälinen adoptio toteutuu tilanteissa, joissa adoptioon vapautuneelle lapselle ei ole löydetty ensisijaisesti uutta adoptio- tai sijaiskotia hänen synnyinmaastaan. Osa lapsista on kasvanut syntymäperheessään jonkin aikaa ja osa on ollut sijaisperheissä, mutta valtaosa on ollut syntymästään asti laitoshuoliossa hoidossa. Monilla kansainväliseen adoptioon päätyvistä lapsista on siis taustallaan yksi tai useampi hylkäämiskokemus.

Suomessa on tällä hetkellä useita perheitä, joiden osalta kansainvälinen adoptio on viivästynyt kohtuuttomasti COVID-19-kriisin vuoksi. Vuonna 2020 vain pieni osa suunnitelluista kansainvälisistä adoptioista on toteutunut. Adoptio-organisaatiot eivät ole pystyneet toteuttamaan adoptiolasten hakumatkoja maaliskuun jälkeen. Parhaillaan esimerkiksi Thaimaassa, Kiinassa ja Filippiineillä odottaa joukko lapsia, joiden alkuperäinen Suomeen saapuminen on siirtynyt kuukausilla. Osassa näitä tapauksia adoptioperhettä koskevat matkustusrajoitukset estävät lapsen haun. Osassa maita Suomen konsulaatit ovat kiinni eikä tarpeellisia matkustusasiakirjoja ole voitu toimittaa. Kiinan osalta taas paikalliset organisaatiot vastaavat huonosti yksityisten henkilöiden tai organisaatioiden yhteydenottoihin.

Kyseessä on ennen kaikkea inhimillinen tragedia. Suomalaiset perheet ovat odottaneet epätietoisuuden vallassa kuukausien ajan eikä tilanteen etenemisestä ole toistaiseksi tietoa. Samaan aikaan lapset voivat kärsiä terveydenhuollon, ravitsemuksen ja hyvinvoinnin puutteesta, mikä aiheuttaa odottavissa perheissä huolta ja hätää. Vanhemmat eivät pääse hakemaan lapsia luokseen.

Tilanne on jatkunut jo kuukausia, eikä ratkaisusta ole vielä tietoa. Osa lapsista tietää odottavansa vanhempiaan saapuvaksi, mutta kukaan ei osaa sanoa, miten pitkään siinä menee. Heikossa asemassa oleville lapsille ja heidän perheilleen pitkittynyt odotusaika on kohtuuton.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 582/2020 vp

Miten hallitus aikoo edistää YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen sisällön toteutumista kyseessä olevien adoptiolasten kohdalla koronakriisin pitkittyttyä,

millä toimin hallitus aikoo edesauttaa kansainvälistä adoptiota odottavien lasten hakumattoja ja

aikooko hallitus käsitellä poikkeuksellisessa tilanteessa adoptiolasten maahansaapumislupia korkean prioriteetin nopeudella?

Helsingissä 7.8.2020

Saara-Sofia Sirén kok